

הזה בפעם הראשונה, שבועות מעטים לפני מיבצעי טיג, בגילוי הסנסציוני שקיימת תוכנית מגובשת של דויד בן גוריון להשליט במדינה את קבוצת משרתיו, שהסכו למדינה בתוך מדינה.

אולם ככל שהתרחבו והתעמקו גילויי העולם הזה, כן שוכנעו מנהיגי כל המפלגות בנוכחותם, "הקרב על הירושה" הפך נושא לשיחות רציניות וסודיות בצמרות כל המפלגות. כמעט כל עתוני המדינה החלו מסתמכים על הגילויים — פרט לאחר היה זה דבר, בטאון מפא"י.

שמעון ארפורט מת. בשבוע שעבר הצטרף זכר במפתיע למקהלה. הבטאון היי מפא"י, הגתון בידי עסקני המפלגה הוותיקים הפחדים גם הם מלני שלטון-יחיד של ביג"י, נתן מקום למאמר סנציוני של איש ידוע בצמרת: יונה יגול, איש דגניה ב', לשעבר עורך הווך.

המאמר קוצץ באכזריות. כל החומר היי עובדתי הוצא ממנו, אחרי התערבות חריפה של שמעון טרס. הקטעים שהוצאו עמרו להתפרסם בעתון אחר, בלתי-מפא"י. גם לשם הגיעה ירו הארוכה של פרס הוריה, מנעה את הפרסום. אולם גם מה שפורסם בדבר, אחרי הקיצוץ, הספיק.

קבע יגול, תוך פזילה גלויה לעבר העולם הזה: "עתונות מלאה חשוכים וצ'רופים... המעידים, כביכול, על קיומה של תוכנית מפורטת של חילופי-משמרות בצמרת המדינה, המשק ומפלגת פועלי ארץ-ישראל. אין לחדר לא כל מה שמתייחס לחילופי-משמרות מחוסר יסוד הוא. לא כל התוכניות קלוטות מן האוויר, ולא כולן מעשיידיהם של מתנגדי מפא"י."

מלחמתו של יגול מכתנת נגד המזימה למסור את השלטון לידי אנשי-נגנון, ילדי טיפוחו של ביג"י, שלא עסקו מעולם בפעילות מפלגתית. טוען הוא: "הכנסת והמפלגות הגדולות עודן... דרך-המלך הומקראטית היחידה לגילויי כשרונות פוליטיים. לבחירת מנהיגי ציבור... רק המפלגה — ולא צבא, מנגנון ממשלתי או טכנוקראטיה משקית."

"תמיד על המשמר!" מי היושרים שיגול מרמו עליהם? הצעירים, בהם מדובר רבות ונכבדות, הם בדרך כלל אנשים בגיל 35-50, שגיעו לעמדות רמת ונכבדות, והם שואפים לעמדות נכבדות יותר. זכותם אולם בטרם נבוא לבדוק את כושרם להתחמשרת מחליפה... עלינו לבדוק היי טב את השקפותיהם היסודיות."

מה שחבוי במשפטים זהירים אלה בבטאון מפא"י הוא: קיימת קבוצה להעלות לשלטון קבוצה של אנשים שגדלו בצבא, במנגנון ובטרסטים ההסתדרותיים. אנשים אלה לא נבחרו מעולם בשום תהליך דמוקרטי, וי השקפותיהם היסודיות חשודות על המחבר, יותר מכן לא טען גם העולם הזה במאמריו הקיצוניים ביותר.

מסכם יגול: "מכאן מסקנת-אזהרתו (של ברל כצנלסון): בעיני חברה — תמיד על המשמר, גם בפני עצמנו!"

דת

זכיה מן ההפקר

איש אינו שש לקראת חוקים חדשים כמו חברי-הכנסת הדתיים. אם המדובר בנושאים בחזירים או בחינוך, הדתיים סבורים תמיד כי סעיף ברא אחד של חוק-כפיה שקול כנגד אף מעשים טובים.

רק במקרה אחד מגלים הדתיים אירצון בולט לחוקק חוק. מקרה זה נוגע למועצות הדתיות.

מועצות אלה, הקיימות בכל ישוב מקומי, הן עץ חיים למחזיקים בו. באמצעותן אפשר לטרו עשרות עסקנים טובים בעבודות שכיחות שבות — כיושבי-ראש, סגנים, מזכירים, פקידים ושמשים. מכיוון שהאיש הממנה הוא שר הדתות, ואין שום בחירות זמור קראטיות, זהו סידור נוח מאוד. כמעט כל הממונים הם חברי מפלגת השר.

בהפקיאר יתחא ליה" קובעת אימרה תלמודית. המפלגה הדתית סברה גם היא כי בהפקרות נות לה. אילו היה מתקבל חוק המסדיר את עניני המועצות הדתיות, יתכן והכנסת היתה מנטיסה בו סידורים שונים, שהיו מגבילים את יכולת המפלגה למנות את עסקניה.

גם ביג"י סבר כי בהעדר חוק, נוח לו יותר. כי במצב זה הוא יכול תמיד להניף מעל לדתיים את שוט ביטול המועצות. לכן, בהסכמה אילמת של שני הצדדים, נה קבל סידור זמני: כל שנה מעבירה הכנסת

העם

הזכנה: בוז מחודש

רבים סברו כי הסכם השילומים עם גרמניה היה בלתי-מוסרי. אם נקח כסף מן היי גרמנים, טענו, "הרי זה כאילו אנו נותנים הכשר מוסרי למרצחיים!"

השבוע נסתבר כי הסכנה המוסרית היתה קבורה במקום אחר. שר-המשפטים פנחס רוזן, יליד גרמניה, כינס את עורכי העתור גים היומיים לשיבה סודית, השביע אותם לצאת למערכה נגד שקרני-הפיצויים, מבלי לעורר רעש גדול מדי.

טען רוזן: שקרנים אלה, המוציאים כסף משלטונות-הפיצויים הגרמניים בטענות-שוא ובמיסמכים מוזיזים, גורמים נזק עצום לי מדינה. הם מרגיזים את הגרמנים, ומעמידים בסכנה את כל מערכת השילומים והפיצויים.

אולם לא זה היה הנזק היחיד שנגרם על-ידי מגיפת-הרמאות הארמית. הנזק העיקרי הוא אחר: הוא נתן לגרמנים שוב רגש של עליונות מוסרית על היהודים. בני עם הרוצחים, שעמרו בכבוד בהתחייבות הכספית הגדולה שקיבלו על עצמם, החלו מתחללים בבזוז מחודש בבני עם הנרצחים, שידעו לעי שות עסקי-רמאות גם בדם השפוף.

מפלגות

דבר המלך במועצתו

אנשים היודעים כי ממשלת ישראל אינה ממשלת ישראל, אלא רק מוסד לתיאום בין קבוצת מפלגות שיש להן ביחד רוב בכנסת, שאלו את עצמם לא פעם: היכן הממשלה האמיתית? היכן מתקבלות ההחלטות המכריעות?

התשובה הפשטנית היא: מזכירות מפא"י. למפא"י יש רוב מוחלט בממשלה (9 שרים מתוך 16), ומה שהיא מחליטה, הופך ממילא לחוק המדינה. אולם מי מחליט את החלטות מפא"י? הדבר לוטה בערפל. רק דבר אחד ברור: לא מזכירות המפלגה, שהיא המוסד העליון ש, מפא"י.

"חברינו" בפעולה. קיים במפא"י מוסד בלתי-רשמי הנקרא "חברינו". הוא נולד כמעט במקרה: כאשר היה צורך לקבל החלטה חשובה, היה ביג"י מסכם: "אתייעץ על כך עם חברינו בממשלה". ברבות הימים הושמטה המלה "בממשלה", ונשאר המושג "חברינו" בלבד. "חברינו" הם ביג"י, שאר שמונת השרים במפא"י, מזכיר ההסתדרות פנחס לבון ומזכיר מפא"י גיורא יוספטל. דבר ביג"י בחוג "חברינו" הפך תחליף לי משג הקולוניאלי "דבר המלך במועצתו".

סידור זה לא סיפק את רוחם של עסקנים רבים, שסברו משום מה שהחלטות חשובות חייבות להתקבל במזכירות מפא"י. כשגברו תלונותיהם, הציע ביג"י פתרון: במקום יונה כסה, אחד הירחמיאלים הטימפטיים של זיי מפלגה, יבוא גיורא יוספטל, הנחשב לאיש חזק. כאשר האיש החזק יקים את מוסדות המפלגה על רגליהם, הבטיח ביג"י, יביא סוף-סוף את החלטות החשובות למזכירות.

יוספטל בא, ראה ומינה פקידים. מזכירי מחלקות מפא"י, שמונו על-ידי, החלו רואים את עצמם כחברי מזכירות המפלגה. הם החלו דורשים את הזכות להחליט החלטות. אולם ביג"י רק משך בכתפיו. אי-אפשר היה לדרוש ממנו להתייעץ ברצינות עם מזכירים שכירים, שכל כוחם בפעילות האסורה של המנגנון.

עמרה בדי ראש. לבסוף נמצאה סברה חדשה: תוקם "מזכירות מצומצמת", שתכלול את ראשי המפלגה, והיא שתחליט את החלטות. אחרי משאומתן מייגע, נולד היי שבוע מוסד זה במול טוב. הוא כולל שורה של עסקנים חתיקים, כמו יונה כסה, והי אנשים שסולקו בהדרגה על-ידי ביג"י מן השלטון: פנחס לבון ומשה שרת.

איפטימיסטים מושבעים חשבו כי בזאת הוחזרה עטרת הדמוקרטיה המפלגתית לי יושנה. אולם אנשים חכמים יותר רק חייכו לעצמם. הם ידעו כי לעצור זו יחסר הראש. לא היה ברור מה תזכיר המזכירות, ולמי לעומת זאת היה קיים בטחון מוחלט כי גם לבא יתקבלו ההחלטות החשובות בי פורום העליון של מפא"י: דויד בן גוריון.

עתונות

הסכנה הפנימית

פנטסטי! דמיון חולני! זאת היתה היי תגובה הגדהמת הראשונה כאשר יצא העולם

לנקוי הבית לפני הפסח

לטהור כללי של המטבח

לחטוי יסודי של המטות

לנקוי שיטתי של הארונות

לינדול משמיד הכל

מקקים, פשפשים, נמלים, זבובים ויתושים

תוצרת פל

לינדול

חג הפסח מתקרב ובא

הכן לך מצלמה לליל סדר-הפסח ולטיולים בימי החג. המצלם נהנה כפליים. לכן אין חגיגה ואין טיול בלי מצלמה. עבור סכום קטן של כסף אתה מקבל מצלמה והדרכה לצילום אצל

פוטו-ברנר

חיפה, רחוב החלוץ 20

קצרים!

תלמידים!

ספורטאים!

הרשמו עוד היום באולמן גר"י לקורס חורף-חודשי (2 x שבוע) ל-

קצרנות

עברית ו/או אנגלית

פת"א: אצל ה. ברקמא. גורדון 5

חיפה: ב"ים, במעלה, החלוץ 13

הצלחה מובטחת!

תל - אביב

רח' מקוה ישראל 18-20

טלפון: 5226

חלקי חלוף

מקור חלקי חלוף למכוניות "ויליס"

KAISER HENRY J. AERO-WILLYS JEEP M.B & CIVILIAN STATION WAGON PICK-UP

למדו שפות!

מהר וביסודיות בבית-הספר לשפות. קדימה.

תל-אביב, בן-יהודה 74, טלפון 20314

(א) אולפניות לאנגלית ללימוד מרוכז (2 שעות ביום) למתחילים ולמתקדמים וחוג לשיחה (Conversation) למשתלמים על-ידי מורים מאנגלית.

(ב) קורסים לעברית. אנגלית וצרפתית למבוגרים מכל דרגות הידיעות וקורס מיוחד לשיפור הכתיב העברי.

(ג) קבוצות לאנגלית לתלמידי בתי-ספר ג' ד' ה' ו' ח' יסודיות, ה' ו' ח' תיכונית, לפי שיטה קלה.

סרטים והרשמה: מ-9:12 לפנה"צ — 9:3 בערב (פרט ליום ו').